

Nr 306.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 18 § 1 mom. förordningen den 15 december 1914 (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket; given Stockholms slott den 12 maj 1939.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om ändrad lydelse av 18 § 1 mom. förordningen den 15 december 1914 (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 18 § 1 mom. förordningen den 15 december 1914 (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.¹

Härigenom förordnas, att 18 § 1 mom. förordningen den 15 december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges:

18 §.

1 mom. I varje tobaksvaras priskurantpris skall skatt ingå dels med ett belopp, vilket motsvarar nedanstående procent av priskurantpriset eller i fall, som avses i 22 § 2 mom. fjärde stycket, av varans värde, dels ock med nedan angivna, i förhållande till varans myckenhet bestämda belopp, nämligen:

	För inom riket tillverkad vara			För till riket införd vara		
	Procent av priskurantpriset eller värdet	Belopp för		Procent av priskurantpriset eller värdet	Belopp för	
		1 st.	1 kg.		1 st.	1 kg.
		öre	kr.		öre	kr.
Cigarrer	27	0.8	—	31	4	—
Cigarrecigarretter	39	0.4	—	40	2	—
Cigarretter med fast pappersmunstycke	54	0.2	—	45	1.3	—
Cigarretter utan fast pappersmunstycke	58	0.2	—	49	1.3	—
Röktobak	50	—	1.50	50	—	1.50
Tuggtobak	32	—	1.—	42	—	1.50
Snus	38	—	0.75	40	—	1.50

I skatthänseende — — — 3.3 gram.

Denna förordning träder i kraft å dag, som av Kungl. Maj:t bestämmes.

¹ Senaste lydelse av 18 § 1 mom., se SFS 1933: 58

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:ts
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 12 maj
1939.*

Närvarande:

Statsministern HANSSON, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS,
MÖLLER, ENGBERG, SKÖLD, QUENSEL, FORSLUND, ERIKSSON, STRINDLUND.

Efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter anför che-
fen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss:

Enligt gällande bestämmelser utgår tobaksskatten dels med viss procent
av varans priskurantpris eller varans värde, dels ock med visst efter varans
myckenhet bestämt belopp. De nu gällande skattesatserna framgå av föl-
jande sammanställning, som återfinnes i 18 § 1 mom. förordningen den 15
december 1914 angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket, sådant
detta författningsrum lyder enligt förordning den 27 februari 1933 (nr 58).

	För inom riket till- verkad vara			För till riket in- förd vara		
	Procent av priskurant- priset eller värdet	Belopp för		Procent av priskurant- priset eller värdet	Belopp för	
		1 st.	1 kg.		1 st.	1 kg.
		öre	kr.		öre	kr.
Cigarrer	25	0.8	—	29	4	—
Cigarrcigarretter	37	0.4	—	38	2	—
Cigarretter med fast pappersmunstycke	54	0.2	—	45	1.3	—
Cigarretter utan fast pappersmunstycke	56	0.2	—	47	1.3	—
Röktobak	48	—	1.50	48	—	1.50
Tuggtobak	32	—	1.—	42	—	1.50
Snus	38	—	0.75	40	—	1.50

Sedan fråga uppkommit om sättet för täckande av ökade utgifter å riks-
staten för budgetåret 1939/40, har *styrelsen för aktiebolaget Svenska tobaks-
monopolet* på min anmodan överlämnat en den 21 mars 1939 dagtecknad

promemoria angående möjligheten av en höjning av tobaksskatten utan rubbning av nuvarande priser å tobaksvaror. I promemorian anföres bland annat följande:

Med den angivna utgångspunkten förutsättes, att ett ökat skatteresultat skall väsentligen vinnas genom att tobaksmonopolet skulle räkna med en lägre vinst än för närvarande och söka åstadkomma det ökade skattebeloppet genom överförande av vinst till skatt.

Det vill synas styrelsen, som om man med beaktande av de under år 1938 gällande förhållanden i fråga om tobaksmonopolets vinst och omsättningen av tobaksvaror skäligen skulle kunna räkna med att ett belopp av cirka 3 miljoner kronor av den kalkylerade vinsten kunde tagas i anspråk för den åsyftade överföringen från vinst till skatt.

Då det gäller att bedöma huru de olika skattesatserna lämpligen böra inbördes avvägas för att åstadkomma ett sådant resultat, måste hänsyn givetvis tagas till de olika varuslagens förmåga att kunna vid oförändrade priser bära en ökad skattebelastning liksom till den omständigheten, om konsumtionen av det särskilda varuslaget är stadd i tillbakagång eller förter stegring. Med beaktande av dessa synpunkter finner styrelsen, att förhöjningen i tobaksskatten lämpligen borde drabba varuslagen cigarrer, cigarrcigarretter, cigarretter utan fast pappersmunstycke samt röktobak och därvid baseras på att värdeskatten å dessa varuslag skulle höjas med 2 procent, medan de nuvarande skattesatserna för cigarretter med fast pappersmunstycke, tuggtobak och snus skulle bibehållas oförändrade.

Styrelsens förslag innebär sålunda, att tobaksskatten skulle utgå enligt följande skattesatser:

	För inom riket tillverkad vara			För till riket införd vara		
	Procent av priskurantpriset eller värdet	Belopp för		Procent av priskurantpriset eller värdet	Belopp för	
		1 st.	1 kg.		1 st.	1 kg.
		öre	kr.		öre	kr.
Cigarrer	27	0.8	—	31	4	—
Cigarrcigarretter	39	0.4	—	40	2	—
Cigarretter med fast pappersmunstycke	54	0.2	—	45	1.3	—
Cigarretter utan fast pappersmunstycke	58	0.2	—	49	1.3	—
Röktobak	50	—	1.50	50	—	1.50
Tuggtobak	32	—	1.—	42	—	1.50
Snus	38	—	0.75	40	—	1.50

För att belysa de förskjutningar, som förbrukningen av de olika varuslagen undergått under de senaste tre åren, vill styrelsen hänvisa till följande sammanställning, vari omsättningen anges efter priskurantpris och däri även i runda tal specificerats den beräknade inkomstökningen i tobaksskatten efter förslaget med ledning av 1938 års omsättningssiffror.

	1936 kronor	1937 kronor	1938 kronor	Beräknad skatteökning, kronor
Cigarrer	6,379,000	6,384,000	6,167,000	123,000
Cigarrcigarretter	18,110,000	18,502,000	18,828,000	377,000
Cigarretter med fast pappersmunstycke	12,770,000	8,128,000	5,697,000	—
Cigarretter utan fast pappersmunstycke	74,141,000	87,503,000	101,253,000	2,025,000
Röktobak	27,377,000	27,827,000	28,424,000	568,000
Tuggtobak	1,503,000	1,418,000	1,339,000	—
Snus.....	17,211,000	17,133,000	16,946,000	—
Summa	157,491,000	166,895,000	178,654,000	3,093,000

Förslaget utgår ifrån att skattehöjningen skall i lika mån drabba de inom riket tillverkade och de importerade tobaksvarorna.

Enligt 22 § 2 mom. i förenämnda förordning åligger det enskild importör av tobaksvaror att för varan erlægga en licensavgift, som utgöres *dels* av den å varan belöpande skatt, *dels ock* av ett belopp motsvarande vad tobaksmonopolet för täckande av sina omkostnader och vinst pålägger tobaksvara med samma priskurantpris eller i visst fall med samma uppskattade värde. Sistnämnda belopp, som utgör tobaksmonopolets andel av licensavgiften, får dock enligt samma förordning ej överstiga 7 procent av varans priskurantpris. Denna tobaksmonopolets andel utgår för närvarande efter den såsom maximum angivna procentsatsen. Styrelsens ovan lämnade förslag vilar på den förutsättningen, att den ifrågasatta skattehöjningen icke skall få leda till en sänkning av denna maximisats.

Då tobaksmonopolet även efter ett eventuellt genomförande av denna skattehöjning skulle räkna med att erhålla en vinst icke understigande 5 miljoner kronor, måste nämligen tobaksmonopolet även i fortsättningen pålägga sina egna varor en procentsats av lägst 7 procent för att täcka vinsten och de omkostnader, vartill hänsyn skall tagas vid bestämmandet av tobaksmonopolets andel i licensavgiften. I detta sammanhang förtjänar även framhållas, att importen av färdiga tobaksvaror under de senaste åren företett en betydande stegring. Medan den av de enskilda handlandena bedrivna tobaksvaruimporten år 1936 uppgick till 15.4 millioner kronor, steg den sålunda år 1937 till 19.5 millioner kronor för att under år 1938 ytterligare stegras ända till 24.8 millioner kronor, den högsta omsättningssiffran denna import nått efter krisåren. Detta förhållande tyder ju även på att tobaksmonopolets andel av licensavgiften vid dess nuvarande nivå icke kan sägas bereda denna import svårigheter.

Med hänvisning till vad jag anför vid anmälan av förslag till beräkning av vissa inkomster å riksstaten (propositionen nr 305) tillstyrker jag en höjning av skattesatserna för tobaksskatten i enlighet med det förslag som framlagts av styrelsen för aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet. Inom finansdepartementet har upprättats förslag till förordning om ändrad lydelse av 18 § 1 mom. förordningen den 15 december 1914 (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket, innefattande de förordade skatteförändringarna. Detta förslag torde nu böra föreläggas riksdagen för antagande.

Departements-
chefen.

Föredragande departementschefen hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen

att antaga berörda förslag till förordning om ändrad lydelse av 18 § 1 mom. förordningen den 15 december 1914 (nr 436) angående statsmonopol å tobakstillverkningen i riket.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

P. J. Arrhenius.